

מחוון למבחן 19 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח א', התשע"ב

הנחיות כלליות לבוזקים

- * בכל שאלות המבחן אם התלמיד לא כתב תשובה או לא סימן תשובה, יש לתת לו ציון 0.
- * בפריטים הפתוחים (בניית תשובה) יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחוון.
- * בשאלות שבהן התלמידים מתבקשים לכתוב את התשובה בלשונם, אין לתת נקודות על ציטוט מן הכתוב בלבד.

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
חלק א' – ושנתם לבניך			
א.	פתוח	1. "וַיֹּאמְרוּ אֵל כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בָּהּ לְתוֹר אֲתָהּ טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד." (יד, ז)	8-0
		2. "כִּי מֵרֵאשִׁי צָרִים אָרְאֶנּוּ וּמִגְבוּעוֹת אֲשׁוּרְנוּ הֵן עִם לְבָדָד יִשְׁכֵּן וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב." (כג, ט)	
		3. "וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עָנִיו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה." (יב, ג)	
		4. "בָּאֵר הַפְּרוּהָ שָׂרִים כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם בְּמַחֲקֵק בְּמִשְׁעֵלְתָם וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה." (כא, יח)	
		5. "וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מִשֵּׁה קוֹמָה ה' וְנִפְצוּ אֵיבֵיךָ וְנִסְסוּ מִשְׁנֵאֵיךָ מִפְּנֵיךָ." (י, לה)	
		ניקוד: השלמת כל מילה חסרה במקומה מזכה בנקודה אחת. אין להפחית נקודות על שגיאות כתיב הומופוניות (החלפת אותיות בעלות אותו צליל) ועל הוספה או השמטה של ה' הידיעה ושל אותיות השימוש ב', מ' ו-ל'.	
ב.	סגור	2 = העתקת השמות של חמש הפרשות בסדר הזה:	2-0
		• נשא • שלח לך • קרח • בלק • מטות	
		1 = העתקת השמות של ארבע או שלוש מן הפרשות הנ"ל ברצף ובסדר הנכון	
		0 = כל תשובה אחרת	

מחוון למבחן 19 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח א', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
ג.	פתוח	5 = כתיבת הקטע ללא שגיאות: ולא יעבד עוד עבודת משא בכתף אבל חוזר הוא לנעילת שערים ולשיר ולטעון עגלות 4 = שגיאה באות אחת 3 = שגיאה בשתי אותיות 2 = שגיאה בשלוש או בארבע אותיות 1 = שגיאה בחמש אותיות 0 = שגיאה ביותר מחמש אותיות הערה: שגיאה חוזרת באותה האות תיחשב שגיאה אחת. השמטת או הוספת אות תיחשב שגיאה, חוץ מכתבת "יעבוד" במקום "יעבד".	5-0

מחוון למבחן 19 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח א', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
חלק ב' – התורה ומשמעותה			
1	פתוח	א. 1. בחצוצרה אחת/1 = 1 כל תשובה אחרת = 0	1,0
		2. בשתי חצוצרות/2 = 1 כל תשובה אחרת = 0	1,0
		ב. 2 = בני אהרון/הכוהנים 1 = אהרון ובניו 0 = כל תשובה אחרת	2-0
		ג. 3 = כתיבת אחת התשובות האלה: • בזמן המסעות או בלשון התורה: "ולמסע את המחנות"/"ונסעו המחנות"/"(תרועה יתקעו) למסעיהם" • בזמן מלחמה או בלשון התורה: "(וכי תבאו) מלחמה בארצכם" (יתקבל גם ציטוט של פסוק ט בשלמותו). 1 = תשובה חלקית, לדוגמה: "שבט דרום התחיל לצעוד" או העתקת הפסוקים ה או ו בשלמותם או תשובה שמצוינים בה זמן נכון וזמן שגוי, לדוגמה: "מקרא העדה ומסע המחנות" או תשובה נכונה המנוסחת בצורה עמומה, לדוגמה: "כדי ללכת, לזוז" 0 = כל תשובה אחרת	3,1,0

מחוון למבחן 19 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח א', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
2	פתוח	א. 2 = המרגלים הראו/הביאו לעם את פרות הארץ (התייחסות לפרות בהכללה או בפירוט: ענבים/תאנים/רימונים) או בלשון התורה: "ויראום את פרי הארץ"/"זבת חלב ודבש היא) וזה פריה" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ב. 4 = כתיבת שתיים מן התשובות האלה: • שהעם חזק או בלשון התורה: "כזו עז העם (הישב בארץ)" • שהערים בצורות (וגדולות) או בלשון התורה: "והערים בצרות (גדלת מאד)" • שיש שם ענקים או בלשון התורה: "וגם ילדי הענק ראינו שם" • שעמים חזקים יושבים בארץ או בלשון התורה: "עמלק יושב בארץ הנגב"/"והחתי והיבوسی והאמרי יושב בהר"/"והכנעני יושב על הים ועל יד הירדן" הערה: תשובות הלקוחות מפסוקים לא-לג, כגון "כי חזק הוא ממנו"/"נפילים בני ענק", ייחשבו תשובות נכונות. 2 = כתיבת אחת התשובות הנ"ל 0 = כל תשובה אחרת	4,2,0
		ג. 4 = כתיבת אחת התשובות האלה: • כי אם ה' ירצה הוא ייתן לנו לנצח או בלשון התורה: "אם חפץ בנו ה' והביא אתנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו" • כי לא צריך לפחד מפני שה' אתנו או בלשון התורה: "וה' אתנו אל תיראם" • כי נאכל אותם כמו לחם או בלשון התורה: "לחמנו הם" • כי מי שהגן עליהם איננו עוד או בלשון התורה: "סר צלם מעליהם" 0 = כל תשובה אחרת	4,0

מחוון למבחן 19 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח א', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
3	פתוח	א. 2 = העתקה מפסוקים יח או יט הכוללת את המילים: "בבאכם אל הארץ"/"באכלכם) מלחם הארץ" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ב. 2 = הבצק (שלכם)/העיסה (שלכם) 0 = כל תשובה אחרת, לרבות התשובה "ללוש" או העתקת פירוש רש"י: "כשתלושו כדי עיסתכם/עריסותכם שאתם רגילין ללוש".	2,0
		ג. 2 = "לדרתיכם" הערה: התשובה "תתנו לה' תרומה לדרתיכם" תיחשב תשובה נכונה. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות ציטוט של פסוק כא כולו	2,0
4	פתוח	א. 3 = "להקריב אתכם אליו) לעבד את עבדת משכן ה'"/"לעמד לפני העדה לשרתם" 0 = כל תשובה אחרת, לרבות ציטוט של פסוק ט כולו	3,0
		ב. 2 = הקטרת/קטורת או בלשון התורה: "וקחו איש מחתנו ונתתם עליהם קטרת" הערה: התשובה "קחו לכם מחתות... ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת" (פסוקים ו-ז) תיחשב תשובה נכונה. 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ג. 1. 2 = במחתות (של האנשים שנשרפו)/במחתות החטאים/במחתות הנחושת 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		2. 3 = שאסור (לזרים) למי שאינו מזרע אהרון הכהן להקטיר קטורת/ שלא יעשו מה שעשו קרח ועדתו או בלשון התורה: "זיכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרב איש זר (אשר לא מזרע אהרון הוא) להקטיר קטרת לפני ה'"/"ולא יהיה כקרח ועדתו" 0 = כל תשובה אחרת	3,0

מחוון למבחן 19 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח א', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
5	פתוח	א. 4 = כתיבת שתיים מן התשובות האלה:	4,2,0
		• יציאתם ממצרים (למות במדבר) או בלשון התורה: "למה העליתנו ממצרים (למות במדבר)" • מחסור בלחם או בלשון התורה: "כי אין לחם" • מחסור במים או בלשון התורה: "ואין מים" • תלונה על המן או בלשון התורה: "ונפשנו קצה בלחם הקלקל"	
		2 = כתיבת אחת התשובות הנ"ל	
		0 = כל תשובה אחרת	
2,0		ב. 2 = בגלל העונש שקיבלו: העם ננשך על ידי הנחשים/ורבים אף מתו או בלשון התורה: "(וישלח ה' בעם את) הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת (עם רב מישראל)"	
		0 = כל תשובה אחרת	
3,0		ג. 3 = תשובה המתייחסת לכך שצריך לסלוח למי שמבקש ממך סליחה.	
		0 = כל תשובה אחרת, לרבות התשובה "לא להיות אכזרי" או תשובה המתייחסת לתכונות הטובות של משה.	
6	פתוח	א. 1. 2 = כתיבת אחת התשובות האלה:	2,0
		• להכות בהם/לפגוע בהם/להרוג אותם או בלשון התורה: "אולי אוכל נכה בו" • לגרש את ישראל או בלשון התורה: "ואגרשנו מן הארץ" הערה: התשובה "לנצח את ישראל" תיחשב תשובה נכונה.	
		0 = כל תשובה אחרת	
2,0		2. 2 = כי מלך מואב ידע שהקללות והברכות של בלעם מתקיימות או בלשון התורה: "(כי ידעתי) (את אשר תברך מברך) ואשר תאר יואר"	
		0 = כל תשובה אחרת	
2,0		ב. 2 = העם ברוך ולכן אין לקללו או בלשון התורה: "(לא תאור את העם) כי ברוך הוא"	
		0 = כל תשובה אחרת	
2,0		ג. 2 = כי מי שינסה לקלל את ישראל, יהפוך בעצמו למקולל	
		0 = כל תשובה אחרת	

מחוון למבחן 19 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח א', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
7	פתוח	א. 1. 2 = נחלה/אחווה או כל תשובה אחרת במשמעות דומה או בלשון התורה: "תנה לנו אחוזה (בתוך אחי אבינו)"/"אחוזת נחלה"/"נחלת אביהן" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		2. 2 = העתקה מפסוק ז הכוללת את המילים: "כן בנות צלפחד דברת" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ב. 3 = הנחלה תועבר לאח של הנפטר/לאחיו. 0 = כל תשובה אחרת	3,0
8	סגור	א. 4 = סימון שלוש תשובות נכונות: 1. ספירה 2. מינוי לתפקיד 3. ספירה 2 = סימון שתי תשובות נכונות 0 = סימון תשובות שגויות	4,2,0
	פתוח	ב. 3 = תשובה המתייחסת ליציאתו של המנהיג למלחמות בראש/ לפני העם. 0 = כל תשובה אחרת	3,0
9	פתוח	א. 2 = לקלב 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ב. 2 = למרים/לאחות משה 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ג. 2 = קרח 0 = כל תשובה אחרת	2,0

מחוון למבחן 19 תורה (במדבר) לכיתה ד', נוסח א', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	ההנחיות לקידוד	הערכים לקידוד
חלק ג' – פירוש רש"י לתורה			
10	פתוח	א. 3 = "וכי נחש ממית או מחיה" הערה: שאלה המנוסחת בלשון התלמיד, כגון "האם הנחש ממית או מחיה"/"איך הנחש ממית או מחיה", תיחשב תשובה נכונה. 0 = כל תשובה אחרת	3,0
		ב. 1. 2 = מתפללים/עובדים את ה'/מתכוונים בלב/מאמינים/ פונים לה' 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		2. 2 = התרפא/לא מת או בלשון התורה: "והיה כל הנשדך וראה אתו) וחי" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
11	ר"ב	א. 2 = (3) הצאן שלהם 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ב. 1. 2 = הטף או כל תשובה במשמעות דומה או בלשון התורה: "(ערים) לטפכם"/"טפנו (נשינו)" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
	פתוח	2. 2 = מקנה/צאן או כל מילה במשמעות דומה או בלשון התורה: "(וגדרות) לצאנכם"/"מקננו (וכל בהמתנו)" 0 = כל תשובה אחרת	2,0
		ג. 2 = "טפנו נשינו מקננו וכל בהמתנו" 0 = כל תשובה אחרת	2,0